

Discurs del MH Sr. Jordi Pujol a l'acte de commemoració del 150è aniversari del naixement del President Francesc Macià.

Palau del Parlament, 10 de setembre de 2009

Celebro participar en aquest acte d'homenatge al President Macià. Juntament amb el President de la Generalitat, el President del Parlament i el President Maragall.

Té tot el sentit que recordem les grans figures de la nostra Història. Varen ser bons servidors de Catalunya, la varen defensar, es varen sacrificar per ella. Sense ells Catalunya que de sempre ha tingut una Història difícil, no hauria pogut mantenir la seva identitat ni hauria pogut ser útil a la seva gent ni ser un país de progrés obert al Món. Ni capaç de mantenir viva la il·lusió i l'ambició.

Totes les figures positives de la nostra Història han contribuït a fer possible aquests objectius d'una manera o altra. Del President Macià se n'ha ressaltat sempre el patriotisme, el coratge moral i físic, la capacitat d'arribar a la gent, el seu idealisme compatible amb un pragmatisme no claudicant, la seva rectitud,... I tantes coses. De totes s'ha parlat molts i molts cops. Jo avui vull parlar-vos de dos aspectes de la seva personalitat. De dos que crec que en els moments actuals són especialment necessaris a Catalunya.

Primer, el sentit de la dignitat. De la dignitat de Catalunya. I dels catalans. De la dignitat que vol dir l'exigència de respecte. Exigència inútil si qui reclama no actua de manera adequada. Si no actua de manera que es faci respectar.

A hores d'ara Catalunya té molts reptes. I viu un moment difícil. En més d'un sentit. I això requereix una resposta política del Govern i de l'oposició. I del Parlament. I de la societat. Una resposta de país. I aquesta resposta haurà de fer-se tenint en compte el nostre dret a l'autogovern i a un finançament just. I el nostre dret a conservar la nostra identitat, i també tot allò que ens cal per a mantenir la nostra cohesió social. Però no només això. També s'haurà de donar, aquesta resposta, de manera que la nostra dignitat sigui respectada. És més, això –aquest respecte- és previ a tot, és essencial. Si no ens respecten la dignitat no ens respectaran res.

Com ja he dit, i repeteixo, i contra la imatge que de vegades se n'ha donat, el President Macià era un home pragmàtic, que feia tractes quan calia, però que no transigia en canvi en qüestions de dignitat. I de respecte. Era respectuós, i exigia ser respectat. I així hem de ser nosaltres. Hi ha gent que creu que als catalans se'ls pot maltractar i que amb quatre copets a l'espatlla i amb apel·lacions al seny, a la responsabilitat i a la solidaritat, i pensant que al capdavall som mercaders de poc tremp ens poden neutralitzar. El record del President Macià ens ha d'ajudar a evitar aquest parany. Justament ara que

vivim un moment perillós, però que no ens ha de fer por si al capital humà, cultural i social que tenim –i que cap Llei ni cap Tribunal ens poden prendre- hi afegim seriositat. Repeteixo, seriositat. I un sentiment fort, un orgull, una autoexigència. Una autoexigència que ha de reforçar la nostra reclamació de respecte i de dignitat.

Un segon tret del President Macià a subratllar –no us sorprengueu- era la seva elegància. Em refereixo a la seva elegància de conducta i d'esperit. Una elegància interior però que transcendia. Una elegància d'arrel ètica. I el catalanisme no serà res si perd l'arrel ètica, si oblida les seves pròpies normes, si sacrifica la seriositat a l'espectacle i a la barrila, si deixa de ser exigent amb ell mateix. I si això no ho sap transmetre d'una manera atractiva, d'una manera senyorívola, que ho faci desitjable a la gent. Això també ha de formar part de la nostra identitat. I ara no és ben bé així.

Que ningú no s'enganyi. Ho repeteixo: el nostre país viu un moment difícil. Com a nació i com a identitat, com a cos social cohesionat, com a economia vigorosa i moderna, com a entitat cultural i moral capaç de projectar-se, com a col·lectivitat capaç de fer-se respectar, com a tot això vivim un moment difícil. I en el nostre entorn hi ha gent que pensa que ara potser sí que es podrà liquidar el que en diuen l'anomalia catalana.

No us en parlaria si cregués que això no té remei. Si ho cregués no hauria ni vingut a parlar-vos del President Macià. Per què? Si he vingut és per correspondre a l'honor que em fa el Parlament, però sobretot perquè crec que d'aquest perill ens en podem salvar i podem ser un país digne, sòlid i ambiciós. Perquè segueixo tenint una visió positiva, esperançada i joiosa de Catalunya. Si he vingut ha estat per a parlar-vos d'orgull i no d'estovament, de dignitat i no d'acomodament claudicant, de senyoriu i no de barroeria. I de conreu i ús intel·ligent de la nostra fortalesa moral i no de malbaratament.

No hauria vingut si no seguís tenint confiança en el nostre poble. Seria intel·lectualment i moralment molt criticable que us parlés així, i invoqués el record del President Macià, si hagués perdut la fe en el nostre poble i en el nostre futur. Que no és només un tema polític –que també-, ni econòmic –que també- sinó sobretot una qüestió de qualitat i d'autoexigència. D'una manera de fer i de ser amb un doble efecte: que per una banda ens provoqui un equilibrat respecte envers nosaltres mateixos, és a dir, autoestima, i per l'altra ens permeti exigir respecte dels altres, respecte a la nostra dignitat.